

- Veya **İHTİYAC-I FITRÎ LISANİYLEDİR.**

(Bütün zihayatın → iktidarları dâhilinde olmayan

→ hâcât-ı zaruriyeleri için duadır ki;

Herbirisi

o ihtiyacı fitrî lisanıyla

• idame-i hayatları için ← CEVYAD-I MUTLAK'tan

• bir nevi ruuk hükmünde

• bazı metâlibi → İSTİYORLAR.)

- Veya **LISAN-I İZTIRARIYLA BİR DUA'dır ki:**

(Muztar kalın → her bir ziruh;

→ kat'î bir iltica ile dua eder,

→ bir hâmi-i meçhûline → İLTICA eder.

→ Belki RABB-I RAHİM'ine → TEVECCÜH eder.

- **Bu üç nevi dua → bir mâni olmazsa daima kabûl makturdur.**

- **Dördüncü nevi ki; en meşhurdur. → BİZİM DUAMIZDIR.**

Bu da iki kısımdır:

Biri, → fiili ve hâli

Diğeri, → kalbi ve kalidir.

- **Meselâ;** Esbaba teşebbüs → bir duayı fiilidir.

Esbabın ıstımarı; → müsebbebi icad etmek için değil,

→ belki lisan-ı hal ile müsebbebi.

Cenabı Hak'tan istemek için

↓
bir vaziyet-i marziye almaktır.

- Hattâ şifft sürmek hazine-i rahmetin kâpısını çalmaktır.

Bu nevi duayı fiili, Cevyad-ı Mutlakın → isim ve ünvanına } müteverrah olupından

ekseriyet-i mutlakadır.

← kabule mazhariyeti

İkinci kısım: → lisan ile } **DUA** etmektir.
→ kalb ile }

↓
Eli yetişmediği bir kısım
metalibi istemektir.

Bunun en mühim ciheti;

- en güzel gayesi,
- en tatlı meyvesi,

ŞUURKI:

↓
"DUA eden adam
onlarki:"

BİRİSİ VAR;

- onun hatırat-ı kalbini işitir,
- herseye eli yetişir,
- her bir arzusunu yerine getirebilir,
- aczine merhamet eder,
- fakrına meded eder."

- İste • ey âciz insan ve
• ey fakir beşer

DUA gibi

↓
• HAZİNE-i RAHMETİN ANAHTARI ve

↓
• tikenmez bir kuvvetin medarı olan

- bir vesileyi elden bırakma,
- ona yapış,

A'la-yı illiyjini insaniyete çık.

- Bir sultan gibi → bütün kâinatın dualarını,
→ kendi duan içine al.

• Bir abd-i külli ve

• Bir vekil-i umumî gibi

إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
de

KÂİNATIN GÜZEL BİR TAKVİMİ OL.

UBUDIYET ise → **Hâlisen livechillah olmalı.**

— **Yalnız** → aczini ihzar edip } **İLTİCA** etmeli.
→ dua ile ona

- Rububiyetine karşımamalı,
- Tedbiri ona bırakmalı.
- Hikmetine itimad etmeli.
- Rahmetini ittiham etmemeli.

— **Evet hakikat-ı halde.**

↓
• **âyât-ı beyyinatın,**
• **beyaniyle sabit olan:**
Bütün Mevucudat

- ↓
- Herbirisi,
  - Birer mahsus tesbih ve
  - Birer hususi ibadet,
  - **Birer has secde ettikleri gibi:**
Bütün Kâinatın

↓
DERGAH-I İLAHIYEYE } Bir
giden } **DUA'dır.**

— **Ya İSTİDAD LISANIYLA DIR.**

("Bütün → nebatatın duaları gibiki; }
→ herbiri lisan-i istidadıyla })

FEYYAZ-I MUTLAK'tan

↓
Bir suret talep ediyorlar ve
ESMASINA

↓
Bir

{ İSTİYORLAR ← Maaharîyyet-i münkeşife

- Yoksa o namaz,

↓
• Ay ve }
• Güneş } Husuf ve }
Küsumlarının } inkısafları için → DEĞİLDİR.

- Ve • beliyelerin istilası ve

• muzır şeylerin tasallutu

Bazı duabın evkatı mahsuslarıdır ki;

↓
İnsan o vakitlerde aczini anlar.

• Dua ile }
• Niyaz ile } KADİR-i MUTLAK'ın DERGAHINA → İLTİCA eder.

- Eğer dua çok edildiği halde,

↓
→ Beliyeler def' olunmazsa
→ Denilmeyecek ki:

→ Dua kabul olmadı,
→ Belki denilecek ki;

Duanın vakti → kaza olmadı.

- Eğer Cenab-ı Hak

↓
• Fazl ve
• Keremiyle

Belayı ref'etse; → Mirun alâ nur...

→ o vakit dua vakti biter,

→ kaza olur.

Demek DUA,

↓
bir SIRR-İ UBUDİYETTİR.